

Q. F. F. Q. S.

DISSERTATIO GRADUALIS

De

VITÆ

EREMITICÆ

MORALITAT E,

Quam,

Suffragante Ampliss. Senatu Philosoph,

in illustri ad Auram Acad. Regiã,

Sub PRÆSIDIO,

VIRI CL.

MAG. ALGOTHI A.
SCARIN,*Histor. & Philos. civ. PROF. Reg. & Ord.*

ad diem VII Maji Anni MDCCXXIX,

loco horisque ante meri-
diem solitis.*Publice examinandam sistit*

ERICUS AFZELIUS.

W. Gothus.

ABOÆ, impr. cum Reg. Acad. litt.

S:æ R:æ M:tis
Magnæ Fidei VIRO,
GENERALI MAJORI

Et
Provinciarum Aboënsis atq; Biör-
neburgensis, nec non Præfectu-
ræ Alandix
PRÆSIDI & GUBERNATORI

Eminentissimo,
PERILLUSTRI ac GENEROSISSIMO
BARONI ac DOMINO,

DN. OTTONI
REINHOLDO
UIXKULL,

MÆCENATI & PATRONO

ERILLIUS MAXIMO.

PERILLUSTRI ac GENEROSISSIME
DOMINE,

 Uanto gravius peccant illi,
qui utilitatibus aliorum
provehendis se subducunt, turpe oti-
um in deliciis habent, atq; dotes na-
turæ & fortunæ munere concessas,
negligunt & contemnunt; tanto ma-
joris eorum habenda est virtus, qui
ut aliis debito modo prospiciant, eo-
rum.

rumq; commoda re & prompta voluntate sua promoveant, omni enituntur opere. Hujus virtutis multa quidem in Te, *GENEROSISS. DOMINE*, extant documenta; sed quum ea meo multo majora sint præconio, ne soli lucem affundere & aquam mari immittere velle videar, illam modo benignitatem Tuam, quæ meis fortunis egregie velificata est, testem appello. Neq; enim biennio illo solum, quo spei & rudimentis Juventæ generosæ *SOBOLIS* tuæ aderam, sed postmodum etiam in præsens usq;, tanta & tam multa in me cumulasti beneficia, ut plerumq; intra me ipsum volvam. Non igitur vanâ audaciâ factum censeas, *MÆCENAS SUMME*, quod immaturus hic ingenii mei fœtus ad Te aditum tentet. *Exempla inusitatæ benevolentiaæ Tuæ plurima & quotidiana neque dubitare sinunt,*
quin

quin fronte serenâ levissimum munitusculum, in tesseram & pignus gratissimi animi, hoc quoq; accipias. Meum erit hanc & omnem a Te mihi præstitam gratiam summa animi veneratione agnoscere ac pro TUA Illustrissimæq; Familiaæ Tuæ perenni prosperitate, vota ad DEUM, omnis beneficii largissimum remuneratorem, fundere calidissima.

PERILLUSRIS ac GENEROSISSIMI NOMINIS TUI

Cultor devotissimus
ERICUS AFZELIUS.

VIRO

Summe Reverendo atq; Celeberrimo,
DOMINO,

MAG. JONÆ FAHLENIO,
S. S. Theologiæ PROFESSORI & Confi-
storii Ecclesiastici ADSESSORI Prima-
rio, Diœceseos Aboëns. ARCHI-
PRÆPOSITO & templi Cathedr.
ecclesiæ Svecanæ ANTISTITI
meritissimo,
PATRONO ÆSTUMATISSIMO.

VI-

Admodum Reverendo
Domi-

Mag. OLAO
PASTORI Ecclesiæ Tunhemensis
PATRONO & FAUTORI

Vobis, Patroni optimi, ob singularem
quam unquam remunerari queam.
gis commodam declaranda in Vos observantia
nisi animo offerentia commendabiles, Vobis sa-
met effervescentis studii & pietatis benigne ex-
DEUM O. M. ardentia fundere nullus inter-

SUMME REVER. AMPLISS. atq;

Cultor ob-
ERICUS

VIRO

Amplissimo atq; Celeberrimo,
DOMINO,

MAG. ALGOTHO SCARIN,
Historiarum & Philosph. Civilis
PROFESSORI Regio & Ordin. Consi-
stor. Academ. ADSESSORI gra-
vissimo,

PATRONO & PROMOTORI
OPTIMO, EXOPTATISSIMO.

RO

atq; Praclarissimo,
no

CARLANDER,
Westro-Gothiæ, optime merito,
ÆTATEM COLENDO.

*Vestrum in me favorem, plura certe debeo,
Quia vero, presente hac occasione, vix aliam ma-
mee habiturus sum, rudes hæc pagellas, non
cras esse volui. Quas si in referam mei in Vos-
seperitis, pro Vestra incolumitate suspiria ad-
mittam.*

PRÆCL. NOMINUM VESTROR,

servantis.

ÆTZELIUS.

Conspectus.

- §: 1. **P**rooemium sistit.
- §: 2. *Ex laudibus, quibus maclantur Eremita, dubium movet.*
- §: 3. *Propositum dubium solvit, & quos sub hac censura comprehensos velimus, indicat.*
- §: 4. *Hominem naturâ esse socialem ostendit.*
- §: 5. *In societate aliis inserviendum esse, quâq; illud fieri possit ratione, docet.*
- §: 6. *Ex predictis argumentis vitam Eremiticam illicitam esse probat.*
- §: 7. & 8. *Quae vitae illius honestati praetendi solent afferuntur & diluuntur.*
- §: 9. *Finem dissertationi uncule imponit.*

cum

I. N. D.

§. I

Cum ante
triennium Upsalensibus literam Camenis, suasu ac indultu eorum, quibus vitae obsequium debeo, historiolam de Eremitarum origine, progressu & supersticiosa vivendi ratione conficiebam. Quia vero plurimae tum suadebant rationes, ne opera & contentione una eademq; iudicium, de moribus & vitae genere illorum, politicum subtexerem, in aliud tempus, quo mitior adfulgeret
A spes

2
spes & aura rerum mearum, illud quaecumq; institutum differendum statui. Idem igitur, cum neque Sacri muneris assidue curæ, quæ in patriæ oris, a natali solo remotioribus mihi deinceps, summi Numinis auspicio, obtigere, nedum loci genius, quem in his oris domestico non illiberaliorem expertus sum, mutare aut intervertere potuere, *Moralitatem vitæ Eremiticæ*, lineis primis designatam modo, Tibi, Lector B., conspiciendam examinandamq; exhibeo. Quisquis ipse juvenis diversis eodem tempore curis animum sollicitum distractumque habuisti, vacillantes sub gemina mole gressus meos non excusabis solum, sed & laterum imbecil-

3
cillitatem, ne ignominiose concidam, humanitate, quæ nos mutuo devinctos continet, sustinebis.

§. II.

igitur per transennam modo inspecturis *vitam Eremiticam*, eamq; pro imperata brevitate examinaturis, in limine statim occurrit dubium: *an eadem absolute spectata laude magis, quam vituperio sit digna*. Etenim, si ad eam scriptores ecclesiasticos, imprimis antiquiores, multa apud eos passim inveniuntur documenta virtutum, quibus vitæ hujus sectatores inclaruerunt. Dicunt illi, adeo hanc vitam celebrem fuisse castitate, sobrietate, humilitate, mansuetudine, mundi contemptu, aliisque veræ pietatis fru-

4
fructibus & simulachris, ut nihil hoc hominum genere religiosius, nihil illis, Christianarum cultu virtutum, fuerit antiquius. Certe Patres primitivæ ecclesiæ tantum non omnes hanc vivendi rationem non modo summis extollunt encomiis, verum ipsi quoq; in solitudines aliquando secesserunt, ut exemplo nobis sunt: *Greg. Nazianzenus, Athanasius, Hieronymus* aliq; Patrum mox vestigia premunt hodierni Catholici, ut *Cænobiticæ*, ita *Eremiticæ* quoq; vitæ amantissimi & propugnatores acerrimi, tantisq; hunc vitæ ordinem universi, præcipue Pontifices eorum, laudibus prosequuntur, ut omnes, quotquot bona & commoda hujus sæculi, *religionis*, puta *Pon-*

5
tificis ejusq; *cleri* causa repudiaverint, pro suo in cœlestibus pariter atq; terrestribus prætenso superioritatis jure, sanctorum nomine præ aliis dignos, diu decreverint.

§. III.

VERUM enimvero, salva pietate, salva quoq; Patrum auctoritate, si dicendum, quod res est, tanto minus hoc vivendi genus ratum statumq; habemus, quanto evidentius constat, illud neq; culpa penitus vacare. Quum tamen hoc simpliciter & absq; ulla limitatione nequeamus statuere, ut inoffenso procedamus pede, distincte agendum, & finis, quem vitæ huic solitariae veteres prætexerunt *Eremitæ*, re,
spi

6
spiciendus est omnino. Equi-
dem non diffiteor, (quemad-
modum in sequentibus idem
pluribus evictum ibo) commu-
ni salutis promovendæ se non fa-
cile civium quemquam subdu-
cere posse, sua si vitæ humanæ
& civili constabit incolumitas;
inde tamen non sequitur omnè
privatam, & a publicis populi
coetibus sejunctam vitæ ratio-
nem penitus damnandam esse.
Neq; enim multi solum, ipsa ex-
perientia teste, qui ob natura-
lem virium (animi aut corporis)
imbecillitatem, in senectute
præsertim, inepti plerumq; &
inhabiles sunt ad publicum ali-
quod opus, & qui justas proinde
causas habent vitæ privatæ &
in umbra transigendæ; sed dan-
tur

7
tur alii quoq; , qui vitæ actuosæ
conciliis & commerciis non li-
cite & honeste minus abesse pos-
sunt. Illos puta, qui præter spem
& vota sua, modo invidiose a
publicis excluduntur negotiis,
modo, luxuriante republica fe-
licibus ingeniis, supervacuo ad
illam juvandam opere accedunt.
Illis licet generalis incumbat ob-
ligatio patriæ salutis subvenien-
dæ, deficiente occasione agen-
dæ, tamen, non illos magis illius
vis officii ferit, quam obligat
lex ineundi matrimonii genera-
lis, tanta existente intra civita-
tem frequentia hominum; quan-
ta afflictionem majorem, quam
pulchritudinem & incolumita-
tem reipublicæ affert & accele-
rat. Idem quoq; de vita *Eremiti-*
ti-

8
tica, quæ indole & natura sua
non multum à privata abhorret,
dicendum est. Etenim ex histo-
ria ecclesiastica primorum Chri-
stianorum liquido patet, qualis
ecclesiæ status, seculis præsertim
tertio & quarto, fuerit, cum
sua hic vitæ modus primordia
caperet, neq; tantum sub im-
peratoribus ethnicis sævissimas
Christiani paterentur persecu-
tiones, sed etiam, pace a *Con-*
stantino foris reddita, detestan-
da tyrannis intra ecclesiam hæ-
resesq; pullulare grassariq; inci-
perent. Tanti & tam atrocis
mali metu quicumq; ad consu-
lendum salutis suæ eo se contule-
runt locorum, ubi tuti & peri-
culi quodammodo expertes a-
gere possent; & demum, sedatis

9
tis tempestatibus, ad suos suaq;
redierunt, tantum abest ut in
nostram censuram incurrant,
imprimis si suorum laterum op-
posito ruinam publicæ rei se a-
vertere nullo modo posse viderent;
ut eorum otium & a tur-
bulentis consiliis abhorrens pie-
tas laudem & commendationē
majorem meruisse videatur.
Quid? quod neq; illos reprehenden-
dodos censemus, qui bono
animi proposito, studiis for-
te inserviendi gratia, in tenebris
eremi quoad tempus latere, quā
in celebritate maluerunt versari,
& qui illum, sine dubio, vitæ so-
litariae suæ præfixum habuere
scopum, ut illinc egressi postmo-
dum fructus sapientiæ & pru-
dentia mirificos, tum ipsis sibi,
tum

10
tum aliis quoq; domum & in
medium referrent. Talem au-
rem existimam⁹ fuisse vitam Pa-
trum & Scholasticorum in mo-
nasteriis recens institutis, quos
tantum abest ut culpemus, ut
multo magis laudemus, quam-
diu modestiæ & timori Domini
vitæq; religiosæ exercitiis vaca-
rent, neq; constitutiones futiles
atq; pietati noxiæ majorum con-
siliium deturparent. De illis ita-
que non loquimur. Sed cum his
nobis res est, qui penitus nulla
aut saltem non sufficiente caus-
sa, posthabita societate & dome-
stica & civili, *eremum* sunt in-
gressi, ibiq; totam ultro egerunt
ætatem, ut sub specie fictæ pie-
tatis & sanctitatis servandæ, o-
tio & privata quiete fruerentur.
Hi,

11
Hi, inquam, in nostrum præci-
pue censum venient, eosq; gra-
vissime hoc suo instituto peccas-
se, ex dicendis amplius patebit.

§. IV.

AD colendam cum aliis socia-
lem vitam tanto magis homini
est necessum, quanto certius
constat, in summa, extra ean-
dem, miseria constitutum iri.
Ut enim nudus nascitur & inermis,
atque in hunc mundum,
tanquam ex naufragio, omnib⁹
vitæ retinendæ adminiculis pro-
pe amissis, ejicitur; ita postmo-
dum sibi relictus, aliorumq; ope
& consortio destitutus, si quæ in
illa solitudine vitæ ætatisq; in-
crementa caperet, animal non
clingve, nudum, iners ac stoli-
dum

12
dum modo foret, sed, quod nul-
latenus ambigendum, ab ipsa ori-
gine penitus intereundi princio-
pium suspensum haberet. De tan-
ta vero miseria ut homo, omnium
præstantissimum animal, vindica-
retur, placuit sapientiss: Numi-
ni cum inplantare animo illius
adfectum, ut rationali quodam
per naturam appetitu feratur so-
cietatis cum aliis sui similibus in-
eundæ & colendæ; ne quid de
Lege *socialitatis* dicam, quam
naturæ illius Numen impressit,
tantæq; necessitatis esse homo
ipse agnoscit, ut sibi quam in
confortio & benevolentia alio-
rum hominum, ratione non a-
lia melius prospectum putet.
Nam, ut loquitur Romanæ e-
loquentiæ parens, *natura solita-*
rium

13
rium nihil amat, semperq; ad ali-
quid tanquam *adminiculum* an-
nititur. a) Et, teste Celeb: Bud-
deo, *natura ad colendam cum a-*
liis *socialem vitam, compellit o-*
mnnes exstimulatque. Nec temere
quisquam reperitur, quin magna
felicitationis parte, modo cum aliis
esse, doloremq; non minus, quam
letitiam cum iis communicare si-
bi liceat, carere, quam cum infini-
ta etiam voluptatum abundantia,
in solitudine vitam agere malit. b)
Quandoquidem vero ea naturæ
vis est, ut optimum quemcun-
que desideret statum, & quo
quid est perfectius, eo magis pro
fine idem quisq; habeat, non
solum minores illas societates
na-

(a) Cic. de amicit. cap. 23.

(b) de cult. Ingen. lib. I. §. I.

naturali rationis instinctu, sed etiam communitatem illam perfectam, quam civitatem alias appellamus, hominem appetere non male dixere Philosophorum nonnulli; videlicet intuitu commodorum, quæ illum vitæ modum, incommodorumq; , quæ diversum statum longe maxima sequuntur. Cui sententiæ facem, uti vulgo notum, prætulit Aristoteles, hominem vocando ζῷον φύσει πολιτικὸν καὶ κοινωνικόν; c) Cicerone certe non dissentiente, d) qui, adductis in mediū utilitatibus & commoditatibus longe maximis, quas mutuæ conjunctioni, seu socialitati, homines debent, insuper ex congregabili ani-

(c lib. 8. cap. 14. ad Nicom.

(d. lib. 1. off. cap. 44.

animantium irrationalium, apium scilicet, indole, ad naturam hominis socialem & congregabilem, rei & instituto suo convenienter, argumentatus est.

§. 2.

Quemadmodum verò non apes solum natura congregantur, sed & congregatæ favos fingunt mutuo opere, ut loquar ex sententia Ciceronis; e) sic homines etiam ideo imbuti sunt amore societatis, ut sua non modo quærant commoda, verum ut, post cultum summi Numinis, aliis quoq; inserviant, & ad promovenda societatis commoda, cogitandi agendiq; adhibeant solertiam. Si enim ipsam homi-

(e l. c.